

Så gjorde vi undersökningen

Vi kontaktade samtliga tingsrätter i Sverige och bad om kopior på domar som rörde brottet våldtäkt. Det innefattar försök till våldtäkt, våldtäkt, våldtäkt ringa brott och grov våldtäkt. Vi ville ha så många domar som möjligt, eftersom domar gallras efter fem år innebar det att vi beställde domar för perioden 2012-2018. Vi begärde även ut de yttranden från frivården som var kopplade till domarna. I ett sådant yttrande finns i regel information om gärningsmannens bakgrund, utbildningsnivå och eventuellt missbruk.

Tingsrätternas sätt att hantera vår begäran skilde sig åt. Några skickade pdf-kopior på domar och yttranden med en gång, medan andra svarade att de inte kan söka i sina system på det sättet och skickade istället listor över brott mot person där vi fick välja ut de domar som rörde våldtäkt och beställa dem. En handfull tingsrätter krävde ett utgivningsbevis för att skicka domarna digitalt. En tingsrätt skickade ingenting digitalt utan bara på papper.

Vi fick in sammanlagt 780 domar med 843 gärningsmän, 842 män och en kvinna. Vi gick igenom domarna och förde in information om gärningsmannen och om brottet i ett Excel-dokument. För gärningsmännen handlade det om medborgarskap, ålder, utbildningsnivå, om han varit straffad, eventuellt missbruk och tidigare kontakter med socialtjänsten. För brottet handlade det om rubricering, vilken typ av våldtäkt (överfall, gruppvåldtäkt osv), var våldtäkten skedde, vilken relation gärningsman och offer hade och huruvida någon av dem eller båda var berusade.

Nästa steg var att ta reda på mer om gärningsmännens bakgrund. I domen framgår i vilket land han är medborgare. Men en svensk medborgare kan vara född utomlands, eller ha en eller två föräldrar som är födda utomlands (det som brukar kallas utländsk bakgrund). I vissa fall fanns den här informationen i yttrandet från frivården eller utlåtandet från Migrationsverket. Men i de flesta fall fick vi ringa till Skatteverket för att få uppgiften. Där fick vi också veta vilket år personen invandrade och kunde därmed ta reda på hur länge han hade vistats i landet när brottet begicks.